SISTEMUL DE REVISTE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Magdalena TODERICI

CZU: 070(478) j191todericimagdalena@gmail.com

Revista, la fel ca şi alte forme ale presei tipărite, de-al lungul timpului şi-a adus contribuţia în asigurarea circuitului informaţional şi satisfacerea aşteptărilor informaţionale ale publicului cititor, fiind una dintre cele mai versatile şi influente formate jurnalistice. În prezent, acestea continuă să joace un rol important în sistemul mass-mediei contemporan autohton, contribuind la crearea unei imagini obiective despre procesele şi evenimentele care au loc zilnic în societate. Incotestabil este faptul că, revistele alături de ziare, agenţii de presă, canale televizate şi posturi de radio, alcătuiesc un sistem unic al mijloacelor de informare în masă cu caracteristici general-comune, fiecare dintre ele având însă particularităţi specifice din care şi reiese profilul identitar al fiecărui element mediatic în parte.

Conceptualizarea revistei ca mijloc de informare în masă s-a conturat odată cu răspândirea producţiei de tipar în Europa, precursorii revistei moderne apărând pentru prima dată în secolul al XVII-lea sub formă de broşuri, pamflete şi almanahuri. Curând, editorii timpurii au înţeles că pentru a avea succes, revistele trebuie orientate spre interesele specifice ale publicului cititor şi trebuie asigurate programe regulate de publicare ale acestora. Astfel, s-au conturat revistele specializate şi periodicitatea mai mult sau mai puţin regulată a acestora. Totuşi, revista timpurie a fost diferită de orice altă publicaţie anterioară, or, ea nu era nici sursă de materiale de natură publicistică, care să răspundă deplin nevoilor informaţionale ale publicului, dar nici sursă de informaţii din stilul beletristic, care să asigure plăcerea lecturii, ci mai degrabă era un fel de mixt dintre cele două.

Istoria revistelor îşi are începuturile în secolul al XVII-lea, fiind secundată de un şir de fenomene şi evenimente, cum ar fi: evoluţia tiparului şi dezvoltarea proceselor tipografice; creşterea nivelului de alfabetizare al populaţiei; rivalităţile literare şi politice; dezvoltarea gândirii critice; preţul crescut al timbrelor; cenzura etc., toate acestea lăsându-şi amprenta pe profilul identitar al revistei contemporane. Istoria revistelor a fost marcată şi de culturile în care aceste publicaţii periodice s-au dezvoltat, dar, mai ales, aceasta a fost influenţată de implicaţiile noilor tehnologii informaţionale în producţia presei tipărite. Tehnologizarea în masă a proceselor de producere a presei tipărite – fenomen care s-a atestat la finele secolului al XX-lea – începutul secolului al XXI-lea – a determinat apariţia unui nou format de revistă, şi anume, formatul online, ceea ce a consemnat modificarea tipologiei revistelor. Astfel, în prezent pe piaţa produselor media coexistă două tipuri de formate ale revistei: revista în format tipărit şi revista în format online.

Formatul tradiţional oferă posibilitatea de a ajusta actul de asimilare a produsului mediatic la condiţiile de ordin fiziologic al cititorului; de a selecta cel mai potrivit timp şi moment pentru lecturare; de a consuma aleatoriu conţinuturile media propuse etc. Totodată, acesta oferă posibilitatea de a prezenta publicului o varietate de forme, culori şi aspecte care atrag cititorii, mai ales prin imagini şi tot ce ţine de aspectul vizual. În Republica Moldova cel mai des sunt realizate în format tradiţional, prin intermediul mijloacelor de imprimare, revistele mondene şi cele ştiinţifice. Cea mai mare problemă a revistelor în format tradiţional este preţul relativ mare al acestora, motiv pentru care ele sunt tot mai puţin citite în ultima perioadă de timp.

Formatul online oferă posibilitatea de a transpune revista pe ecranele calculatoarelor, telefoanelor, tabletelor şi a altor gadget-uri. Acest format vine la pachet cu o serie de avantaje ce pot îmbunătăţi experienţa cititorilor de a răsfoi şi citi o revistă. Imaginea şi fotografiile sunt printre elementele de bază prin care o revistă se diferenţiază de alte publicaţii periodice. Tocmai de aceea formatul online îmbină cel mai bine imaginea cu textul şi le oferă cititorilor o experienţă îmbunătăţită de lecturare a conţinutului.

Formatul online, în raport cu cel tradiţional, are o serie de avantaje printre care se numără: posibilitatea de a insera în conţinuturi elemente audiovizuale, de a adăuga clipuri video, reclame; de a completa conţinuturile ori de câte ori apar informaţii noi la subiect, de a mări textul pentru o lecturare mai uşoară sau de a regla intensitatea luminii dispozitivului atunci când citeşti; de a accesa imediat la conţinuturi; de a descărca integral sau parţial conţinuturile etc.

Indiferent de formatul în care apare, revista rămâne a fi una dintre cele mai importante elemente ale presei tipărite şi una dintre cele mai atractive forme de distribuire a conţinuturilor publicistice.

Referinţe:

1. COVAL, D. *Din istoria jurnalisticii româneşti*. Chişinău: Ştiinţa, 1992.
2. GORINCIOI, G. *Sistemul mass media din Republica Moldova*. Chişinău, 1997.
3. KEEBLE, R. *Presa scrisă. O introducere critică*. Iaşi: Polirom, 2009.
4. *Istoria publicării revistelor*. Disponibil: https://courses.lumenlearning.com/suny-massmedia/chapter/5-2-history-of-magazine-publishing/
5. STEPANOV, G. *Bazele jurnalismului*. Chişinău: CEP USM, 2018.
6. STEPANOV, G. The positive impact of modern information technologies on journalistic production. the case of written press. In: *International Journal of Communication Research*, vol. 9, Issue 1, January/March 2019, pp. 32-37. ISSN 2246-9265.

Recomandat
***Georgeta STEPANOV,** dr.hab., prof.univ.*